

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5Tos/102/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123010362
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bc. Viktor Marko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6123010362.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a sudcov JUDr. Štefana Nováka, LL.M. a JUDr. Štefana Juhása, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. októbra 2023 v Banskej Bystrici, o sťažnosti odsúdeného A. B. proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Nt/23/2023 zo dňa 17. júla 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť odsúdeného A. B. zamietla.

odôvodnenie:

Uznesením sp. zn. 7Nt/23/2023 zo dňa 17. 07. 2023 Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len „odsúdený“) o prerušenie výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/79/2015 zo dňa 22. 06. 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/86/2016 zo dňa 06. 09. 2016 vo výmere 10 rokov, ktorý vykonáva od 15. 11. 2014.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený v zákonnej lehote sťažnosť podaním doručeným okresnému súdu dňa 26. 07. 2023, ako aj prostredníctvom ustanoveného obhajcu podaním doručeným okresnému súdu dňa 27. 07. 2023. V sťažnosti uviedol, že okresný súd neprihliadol na jeho lekárske záznamy, ktoré majú dokazovať jeho zhoršujúci sa zdravotný stav, pričom vyjadril nesúhlas s tvrdením okresného súdu, že využíva rôzne inštitúty Trestného poriadku s cieľom ukončiť výkon trestu. Ďalej uviedol, že Nemocnica pre obvinených a odsúdených v Trenčíne mu nedokáže poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť. Výkon trestu odňatia slobody musí podľa odsúdeného ustúpiť potrebe humánneho zaobchádzania, ako aj rešpektovaniu jeho ľudskej dôstojnosti. Uviedol, že po upustení zvyšku trestu by bolo lepšie liečenie jeho diagnózy ako aj výkon operačných zákrokov. Namietol aj predpojatosť A. C., D., ktorá mala v tejto veci vystupovať ako prísediaca, pričom bola činná ako vyššia súdna úradníčka v inej jeho veci vedenej pod sp. zn. 4Nt/79/2022.

V podaní doručenom okresnému súdu 27. 07. 2023 odsúdený prostredníctvom ustanoveného obhajcu k sťažnosti proti napadnutému uzneseniu uviedol, že okresný súd jeho osobu a jeho zdravotný stav hodnotil jednostranne a v jeho neprospech. Vyjadril nesúhlas s tvrdením okresného súdu, že jeho zdravotný stav sa vyvíja pozitívnym smerom, čo podľa neho dokazujú tvrdenia špecialistov. Opäť poukázal na to, že Nemocnica pre obvinených a odsúdených v Trenčíne nie je personálne ani technicky vybavená na liečbu jeho choroby. Súd sa podľa odsúdeného neobrátil na žiadneho špecialistu a ani súdneho znalca v odbore venujúcom sa jeho chorobe. Podľa odsúdeného súd pri rozhodovaní neuplatnil zásadu zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností. Na základe uvedeného navrhol, aby krajský súd zrušil napadnuté uznesenie a buď rozhodol vo veci sám, alebo uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

K predmetnej sťažnosti sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica podaním doručeným okresnému súdu dňa 04. 08. 2023. V podaní uviedol, že s poukazom na zistený skutkový stav podľa jeho názoru okresný súd rozhodol vo veci zákonne. Vykonaným dokazovaným nebolo preukázané, že by odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu tak, ako to predpokladá ustanovenie § 413 ods. 2 Trestného poriadku. Ďalej uviedol, že senát podrobne vo svojom uznesení vysvetlil, prečo dlhodobu trvajúce ochorenie odsúdeného nemá charakter takého ochorenia, pre ktoré by bolo potrebné upustiť od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody. Odsúdený trpí ochorením približne dvadsať rokov, pričom nie je úplne vyliečiteľné, avšak liečbou je ovplyvniteľné a momentálne nie je život ohrozujúce. Na záver navrhol, aby krajský súd sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú.

K podaniu prokurátora sa vyjadril odsúdený podaním doručeným okresnému súdu 15. 08. 2023, v ktorom v podstate vyjadril nesúhlas s jeho tvrdeniami a opakovane svoju argumentáciu z predchádzajúcich podaní.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nebola dôvodne podaná, pretože u neho neboli splnené zákonné podmienky vyžadované ustanovením § 413 ods. 2 Trestného poriadku na prerušenie výkonu trestu.

Z obsahu predloženého spisu vyplýva, že A. B. bol rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/79/2015 z 22. 06. 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/86/2016 z 06. 09. 2016, uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, spáchaných formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov, so zaradením na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odsúdený podal dňa 26. 04. 2023 na okresný súd žiadosť o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, o ktorom prvostupňový súd rozhodol sťažnosťou napadnutým uznesením.

Podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku súd môže upustiť od výkonu trestu odňatia slobody alebo jeho zvyšku, ak zistí, že odsúdený ochorel na nevyliciteľnú životu nebezpečnú chorobu alebo nevyliciteľnú duševnú chorobu.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že rozhodnutie súdu má fakultatívnu povahu, čo vyplýva zo slovného spojenia „môže“. Upustenie od výkonu trestu odňatia slobody predstavuje výnimku zo zásady neodkladnosti trestov, t. j. že výkon trestu má nasledovať čo najskôr po spáchaní trestného činu, resp. uložení trestu ako aj zo zásady neprerušenia výkonu trestu, t. j. že po začatí výkonu trestu má tento prebiehať bez prerušenia až do jeho ukončenia. Pri rozhodovaní o upustení od výkonu trestu odňatia slobody musí súd brať do úvahy predovšetkým závažnosť choroby, o ktorú sa v prejednávanej veci jedná, jej konkrétne štádium a priebeh, ako aj reálne možnosti ústavu na výkon trestu zaistiť zodpovedajúcu zdravotnú starostlivosť.

Okresný súd správne uviedol, že nevyliciteľnou životu nebezpečnou chorobou je taká choroba, ktorej následky na zdraví bez ohľadu na dĺžku trvania vedú k úmrtiu postihnutého, pričom takáto choroba musí dlhodobu a zásadným spôsobom sťažovať schopnosť odsúdeného podrobiť sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, prípadne chápať jeho zmysel a nemožno očakávať, že by sa v dohľadnej dobe mohla zdravotná prognóza vyvíjať pozitívnym smerom, ale naopak, že by sa preukázal negatívny vývoj.

Za danej situácie v prípade odsúdeného okresný súd správne vychádzal zo správy od lekára ÚVTOS – zdravotníckeho zariadenia E. F. G. z 12. 06. 2023. Niet sporu o tom, že odsúdený trpí diagnózou chronického cholesteatómu vľavo, čo je následkom chronickej otitídy, pričom tieto zdravotné ťažkosti sú dlhodobého charakteru a odsúdený nimi trpel ešte pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody. Zo správy ďalej vyplýva, že vzhľadom na dlhoročné trvanie chronického procesu s pokračujúcou progresiou

komplikácii možno konštatovať, že ide o závažnú a ťažko riešiteľnú diagnózu, ktorá momentálne nie je život ohrozujúca, ale v prípade septických komplikácií môže viesť až k fatálnym následkom, pričom v správe z 03. 07. 2023 uviedla, že toto ochorenie je možné riešiť aj počas pobytu vo výkone trestu, ale ho značne komplikuje. Možno preto konštatovať, že odsúdený je schopný výkonu trestu odňatia slobody v zariadeniach zboru a nie je prítomný dôvod na prerušenie trestu odňatia slobody zo zdravotných dôvodov (§ 5 ods. 1, ods. 3 zákona č. 475/2005 Z. z.). V zmysle uvedeného krajský súd v zhode s úsudkom okresného súdu dospel k záveru, že v prípade odsúdeného neexistuje zákonný dôvod na prerušenie výkonu trestu, keďže lekársku starostlivosť odsúdenému je možné za daného stavu zabezpečiť aj v podmienkach ÚVTOS.

Keďže okresný súd napadnuté uznesenie podrobne odôvodnil a krajský súd sa s dôvodmi uvedenými v napadnutom uznesení v plnom rozsahu stotožnil, na odôvodnenie napadnutého uznesenia v podrobnostiach poukazuje, keďže opakovať správne a podrobné dôvody zákonného rozhodnutia by bolo nadbytočné. V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19. 12. 1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15. 02. 2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27. 09. 2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Nad rámec toho, čo okresný súd uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia, krajský súd považuje za dôležité uviesť, že odsúdený pri doplnení svojej sťažnosti predložil aj prepúšťačiu správu Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne z 09. 08. 2022, v ktorej sa okrem iného uvádza, že odsúdený v roku 2016 v obdobnom zdravotnom probléme odmietol ORL ošetrovanie a rovnako sa odmietol podrobiť liečbe aj v 4/2017, čím nie je vylúčené, že zhoršenie zdravotného stavu bolo zapríčinené aj samotným odsúdeným, ktorý odmietol včasnú liečbu, ktorou by sa predišlo následným komplikáciám. Krajský súd pre úplnosť opätovne požiadal ošetrojúcu lekárku E. F. G. o zaslanie aktuálnej správy o zdravotnom stave odsúdeného. Ošetrojúca lekárka potvrdila, že odsúdený má v októbri naplánované špecializované vyšetrenie MR v Bratislave, na základe ktorého sa stanoví ďalší postup v liečbe, prípadne reoperácia, avšak z hľadiska zdravotného stavu nedošlo k žiadnej zmene od poslednej správy z 12. 06. 2023. Vzhľadom na to, že okresný súd pri svojom rozhodovaní mal k dispozícii vyjadrenie ošetrojúceho lekára, ktoré bolo v zhode s predloženými lekárskejšími správami, nebol dôvod v danej veci vykonávať znalecké dokazovanie, ktorým by sa len konštatovali skutočnosti známe z doterajšieho dokazovania, o ktorých správnosti tak okresný súd, ako aj sťažnostný súd nemajú žiadne pochybnosti.

Súd prvého stupňa preto nepochybil, keď vzhľadom na zistené skutočnosti zamietol žiadosť odsúdeného o upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody, pretože aj podľa krajského súdu nie sú splnené zákonné podmienky. Krajský súd záverom konštatuje, že skutkové zistenia okresného súdu, v zmysle ktorých odsúdený trpí ochoreniami liečiteľnými v podmienkach výkonu trestu, zodpovedajú obsahu predloženého spisového materiálu. Súd prvého stupňa tak dospel k správne záveru, že odsúdený je schopný ďalej vykonávať trest odňatia slobody v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody, jeho život a zdravie vo výkone trestu odňatia slobody nie je danou diagnózou zásadne obmedzený a priamo ohrozený, aby si vyžadoval upustenie od výkonu zvyšku trestu odňatia slobody podľa § 413 ods. 2 Trestného poriadku, keď napokon aj zo správy ošetrojúcej lekárky E. F. G. z 03. 07. 2023 vyplýva, že toto ochorenie je možné riešiť aj počas pobytu vo výkone trestu. Komplikácie s tým spojené sú zvládnuteľné a nepredstavujú vyššie riziko, ktoré je spojené s liečbou odsúdeného v porovnaní s liečbou, ktorú by podstupoval, ak by nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, toto bolo vykonané v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a odsúdenému bola daná plná možnosť realizovať práva, ktoré mu garantuje zákon. Odsúdený vo svojej sťažnosti namietal postup, keď v jeho prípade rozhodovala ako prísediaca A. C., D., krajský súd však ani v tomto postupe nezistil, že by okresný súd postupoval v rozpore so zákonom. Senát bol vytvorený z členov v súlade so zákonom a s rozvrhom práce okresného súdu a za prísediacu bola určená A. C., D.. Skutočnosť, že tá istá osoba je vyššou súdnou úradníčkou okresného súdu, ktorá bola podpísaná pod výzvu v inej trestnej veci týkajúcej sa odsúdeného, nie je dôvodom na jej vylúčenie z rozhodovania v tejto veci. Preto námietka odsúdeného, týkajúca sa nezákonne zloženého senátu, považuje krajský súd za nedôvodnú.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na uvedené skutočnosti senát Krajského súdu v Banskej Bystrici sťažnosť odsúdeného v súlade s citovaním ustanovením ako nedôvodnú zamietol.

Uznesenie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.